

Vježba br. 3:

KOSTI I ZGLOBOVI GORNJEG UDA – PODLAKTICA I ŠAKA

OPĆI CILJEVI:

- prepoznati, imenovati i pravilno orijentirati kosti podlaktice
- prepoznati i imenovati kosti šake
- uočiti kako nazivi ploština i rubova kostiju podlaktice odgovaraju njihovom usmjerenju u prostoru
- uočiti recipročnu masivnost proksimalnih i distalnih krajeva kostiju podlaktice ovisno o funkciji koju kost ima u zglobu lakta, odnosno u ručnom zglobu
- za spojeve između kostiju podlaktice, kostiju podlaktice i kostiju karpusa, te između kostiju šake navesti kojoj skupini pripadaju, i po građi i po mehanici
- imenovati sinovijalne i sindesmitske spojeve između kostiju podlaktice

SPECIFIČNI CILJEVI:

Ossa antebrachii, kosti podlaktice: str.56-57

Ulna, lakatna kost

- Prepoznati i opisati dijelove lakatne kosti:
 - tri ruba i tri ploštine
 - na proksimalnom kraju kosti: 2 izdanka (*processus coronoideus* i *olekranon*) i dvije incizure (*incisura trochlearis*, *incisura radialis*)
 - na distalnom kraju kosti: *caput ulne*, *processus styloideus*
- Navedite dijelove lakatne kosti koji su dostupni palpaciji.
- Opišite gdje se nalazi i objasnite kako nastaje *tuberositas ulnae*.

Radius, palčana kost

- Prepoznati i opisati dijelove palčane kosti:
 - tri ruba i tri ploštine
 - na proksimalnom kraju kosti: zglobno tijelo, zglobne površine, *caput radii*, *colum*
 - na distalnom kraju: *processus styloideus*, *incisura ulnaris*
- Navedite zglobne ploštine koje se nalaze na glavi palčane kosti.
- Navedite kosti karpusa s kojima dolazi u kontakt *facies articularis carpalis* palčane kosti.
- Opišite gdje se nalazi i objasnite kako nastaje *tuberositas radii*.
- Opišite međusobni položaj stiloidnih nastavaka palčane i lakatne kosti.
- Gdje se nalazi frakturna pukotina, te u kojem su smjeru pomaknuti koštani ulomci kod prijeloma palčane kosti na tipičnom mjestu (*fractura radii loco tipico*)?

Ossa manus, kosti šake: str.57-60

Kosti šake

- Prepoznati, imenovati i podijeliti kosti šake u tri osnovne skupine.
- Prepoznati i imenovati kosti karpusa.
- Navedite kosti karpusa, tj. njihove dijelove, koji su dostupni palpaciji.
- Navedite specifičnosti na temelju kojih će te prepoznati pojedine kosti karpusa.
- Opišite međusobni položaj kostiju karpusa.

- Opišite osnovni princip građe kostiju metakarpusa.
- Opišite članke.
- Shematski prikažite oblik zglobne pukotine koja se formira između proksimalnog i distalnog reda kostiju karpusa, između kostiju karpusa i kostiju podlaktice, te između kostiju karpusa i kostiju metakarpusa.
- Koja kost karpusa ima centralno mjesto?
- Koja od kostiju karpusa je najpodložnija frakturama?
- Koje su komplikacije moguće kod prijeloma te kosti?
- Objasnite razliku između karpalnog žlijeba (*sulcus carpalis*) i karpalnog kanala (*canalis carpalis*).

Juncturae membri superioris liberi, spojevi ruke: lakatni zglob i zglobovi šake: str.101-110

Articulatio cubiti, lakatni zglob

- Navedite konveksna i konkavna zglobna tijela.
- Navedite ligamente koji pojačavaju lakatni zglob.
- Opišite hvatište fibrozne i sinovijalne zglobne ovojnice.
- Objasnite zašto lakatni zglob ubrajamo u složeni zglob (*art. composita*).

Articulatio radioulnaris proximalis et distalis

- Navedite sličnosti i razlike u građi proksimalnog i distalnog radioulnarnog zgloba.
- Navedite kretnje koje su moguće u tim zglobovima.
- Navedite smjer pružanja osovine oko koje se vrši supinacija i pronacija.
- Navedite strukture koje ograničavaju supinaciju i pronaciju.
- Opišite međusobno pomicanje kostiju pri vršenju kretnje.
- Objasnite usmjerenost niti interosealne membrane.

Articulatio radiocarpalis, ručni zglob

- Navedite konveksno i konkavno zglobno tijelo.
- Navedite koje kosti sudjeluju u formiranju ručnog zgloba.
- Navedite kretnje koje su moguće u ručnom zglobo.
- Navedite smjer pružanja osovine oko koje se vrši svaka od mogućih kretnji.
- Objasnite razliku u opsegu kretnji kod radijalne i ulnarne abdukcije.

Zglobovi šake

- Navedite sve zglobove šake.
- Koji je zglob šake po mehanici sedlasti zglob?
- Koje su kretnje moguće u sedlastom zglobo?
- Objasnite promjenu biomehanike metakarpofalangealnih zglobova obzirom na zategnutost bočnih ligamenata.